

פיתוח ממשק לאימון דגיגי באס תוך שיפור קצבי גדילה ורמת שרידה

1994/95

אילן קרפלוס, רן שגב ושנאן הרפז - מינהל המחקר החקלאי, מדגה וחקלאות מים

המחקר בשנתו הראשונה כלל שני ניסויים: (א) השפעת מיון לקבוצות גודל על תופעת ההתבדרות, קצב הגדילה והיבול, (ב) השפעות חברתיות ותזונתיות על גדילה. מטרת ניסוי המיון היו בדיקת מימדי תופעת ההתבדרות בדגיגי באס בשלב האימון, בדיקת השפעת המיון על תופעת ההתבדרות, ובדיקת השפעת המיון על ההשרדות, קצב הגדילה ויבול. הדגים שהשתתפו בניסוי מוינו לשלוש קבוצות בעלות משקל ממוצע: קטנים - 0.56 ג', בינוניים - 0.77 ג', וגדולים - 1.3 ג'. כמו כן אוכלסה קבוצה נוספת (ביקורת, שיחזור של האוכלוסיה המקורית) שהכילה את שלוש הקבוצות ביחס שווה והיתה בעלת משקל ממוצע של 0.87 ג'. היבול שהתקבל בטיפול הביקורת היה גבוה מזה שהתקבל בממוצע המשוקלל של שלושה טיפולי המיון, כלומר לא נמצא יתרון למיון מבחינת היבול. נראה שהעדר ההשפעה למיון נגרם עקב התרומה הנמוכה יחסית של טיפול הקטנים ליבול הממוצע של טיפולי המיון. מטרת הניסוי השני היתה בדיקת השפעת המצב החברתי [היות הדג שליט (דומיננטי) או נשלט (סובמיסיבי)] ומשטרי הזנה שונים (הזנה בעודף או בחסר) על ההתנהגות התזונתית, ההתנהגות האגוניסטית וקצב הגדילה. דגים נבחרים אוכלסו ביחד עם שלושה דגי רקע קטנים מהם או גדולים מהם, וגודלו במשך 4 שבועות במשטר הזנה בעודף או בחסר (תכנון דו-גורמי, שתי רמות בכל גורם, 6 חזרות לטיפול). בתום הניסוי נמדדו ונשקלו הדגים בנפרד, נלקחו דגימות דם לקביעת מדדי עקה, והוקפאו הקיבה והמעיים לצורך אנליזות של פעילויות אנזימי עיכול. תוצאות הניסוי נמצאות עדיין בשלבי עיבוד וניתוח.

במעבדה בבית דגן יבוצעו בשנת 1996 ניסוי מיון נוסף בצפיפות גבוהה הדומה לזו בגידול מסחרי, וניסויים להבנת מנגנון בקרת הגדילה ולקביעת הרכב מזון מיטבי ע"פ פרופיל אנזימיים פרוטאוליטיים. בתחנת הניסויים בעין יהב יערכו ניסויי שדה ראשוניים בגידול דגיגי באס.